

Toimintasääntö

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualue

Sivistyslautakunta 21.2.2023
Hyvinvointilautakunta 15.6.2023

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintasääntö

Sisällys

1. Toimintasäännön soveltaminen	2
2. Toimielinorganisaatio	2
2.1. Sivistyslautakunnan tehtävät ja päätösvalta	2
2.2. Hyvinvointilautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	2
3. Viranhaltijoiden päätösvalta.....	3
3.1. Palvelualuejohtaja.....	3
3.2. Opetuspäällikkö	3
3.3. Tukipalveluiden erityisasiantuntija	4
3.4. Opetuksen asiantuntija	4
3.5. Koordinoiva oppilaanohjaaja	4
3.6. Lukion rehtori.....	4
3.7. Perusopetuksen rehtori	5
3.8. Varhaiskasvatuspäällikkö	6
3.9. Varhaiskasvatuksen asiantuntija.....	6
3.10. Päiväkodin johtaja	7
3.11. Hyvinvointipäällikkö	7
3.12. Liikuntasihteeri	7
3.13. Kansalaisopiston rehtori.....	7
3.14. Kirjastopalvelujohtaja.....	8
4. Vaikuttamistoimielimet	8
4.1. Ikäihmisten neuvosto.....	8
4.2. Vammaisneuvosto.....	8
4.3. Nuorisovaltuusto.....	9
4.4. Lapsi- ja perheasiainneuvosto.....	9
5. Muut järjestelyt	9
5.1. Ostopalvelut.....	9
5.2. Myyntipalvelut	9
6. Voimaantulo	9

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintasääntö

1. Toimintasäännön soveltaminen

Tämä toimintasääntö perustuu Mäntsälän kunnan voimassa olevaan hallintosääntöön.

Tällä toimintasäännöllä määrätään sivistyslautakunnan ja hyvinvointilautakunnan alaisen toiminnan organisoinnista ja tulosalueiden välisestä toimivaltajaosta sekä hallintosäännön perusteella kuuluvan päätösvallan siirtämisestä viranhaltijoille.

2. Toimielinorganisaatio

Mäntsälän kunnan toimielinorganisaatio on määritelty hallintosäännössä.

2.1. Sivistyslautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Sivistyslautakunnan yleiset tehtävät on määrätty kunnan hallintosäännössä. Sen lisäksi, mitä lautakuntien päätösvallasta on hallintosäännössä määrätty, sivistyslautakunta päättää:

- lukuvuoden työ- ja loma-ajoista,
- varhaiskasvatussuunnitelman hyväksymisestä,
- esiopetuksen, perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmien hyväksymisestä,
- opetussuunnitelmiin perustuvien vuosittaisten toimintasuunnitelmien ja lukuvuosisuunnitelmien hyväksymisestä,
- esi- ja perusopetuksen oppilaiden koulukuljetuksen ja kuljetusavustusten perusteista,
- esi- ja perusopetuksen oppilaaksioton perusteista,
- lukion opiskelijavalinnan perusteista,
- erityisen tuen päätöksen tekemisestä oppilaalle ilman huoltajan suostumusta,
- oppivelvollisuuden laiminlyöntiin liittyvistä perusopetuslain mukaisista toimenpiteistä,
- perusopetuksen oppilaan erottamisesta määräajaksi,
- koulukokeiluun osallistumisesta,
- aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen maksuista palveluntuottajille,
- aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman hyväksymisestä sekä sopimustoimintaan perustuvan toiminnan laajuudesta.

2.2. Hyvinvointilautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Hyvinvointilautakunnan yleisistä tehtävistä on määrätty kunnan hallintosäännössä. Sen lisäksi, mitä lautakuntien päätösvallasta on hallintosäännössä

määrätty, hyvinvointilautakunta päättää:

- kirjaston käyttösäännöistä,
- kirjasto- ja tietopalveluista sekä kirjaston mediakasvatuksesta,
- vapaasta sivistystyöstä,
- kansalaisopiston opetussuunnitelmien hyväksymisestä sekä
- taiteen perusopetuksen yleisen ja laajan oppimäärän opetussuunnitelman mukaisesta opetuksesta.

3. Viranhaltijoiden päätösvalta

Viranhaltijoiden yleiset tehtävät ja päätösvalta on määritelty kunnan hallintosäännössä.

3.1. Palvelualuejohtaja

Palvelualuejohtajan yleiset tehtävät ja päätösvalta on määritelty kunnan hallintosäännössä.

Sen lisäksi, mitä hallintosäännössä on määrätty, palvelualuejohtaja päättää:

- esiopetuksen järjestämispaikeista lautakunnan vahvistamien perusteiden mukaisesti.

Sivistysjohtajan varahenkilöinä toimivat järjestyksessä opetuspäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö ja hyvinvointipäällikkö.

Palvelualuejohtajan hankintarajat määritellään hallintosäännön mukaisesti vuosittain talousarvion yhteydessä.

3.2. Opetuspäällikkö

Sen lisäksi, mitä hallintosäännössä on määrätty, opetuspäällikkö päättää opetuksen tulosalueen osalta seuraavista asioista:

- lukuvuosi-kohtaisen perusopetuksen tuntikehyksen kohdentamisesta,
- apulaisrehtoreiden, vararehtoreiden ja rakennusaikaisten rehtoreiden nimeämisestä,
- perusopetuksen tiimivastaavien ja koordinaattoreiden nimeämisestä,
- kunnan järjestämään perusopetukseen osallistumattoman oppivelvollisen edistymisen valvonnasta,
- ulkomaille suuntautuvista leirikouluista ja opintoretkestä,
- toisen kotimaisen kielen, vieraan kielen tai tarvittaessa muun opetuksen järjestämisestä muussa kuin oppilaaksiottoalueen koulussa,
- perusopetuksen lähikoulun osoittamisesta tuleville 1. vuosiluokan oppilaille ja koulutuspaikan osoittamisesta 7. luokalle siirtyville oppilaille lautakunnan vahvistamien perusteiden mukaisesti pois lukien yhtenäiskoulussa opiskelevat 7:nnele luokalle siirtyvät oppilaat ja erityisen tuen oppilaat,
- vieraspaikkakuntalaisen perusopetuksen oppilaan ottamisesta,

- koulukuljetusta koskevan nouto- ja/tai jättöpaikan määrittämisestä asian-
tuntijalausunnon perusteella ja huoltajan anomuksesta
- sekä yksikkönsä alle 60 000 €:n hankintapäätöksestä.

3.3. Tukipalveluiden erityisasiantuntija

Tukipalveluiden erityisasiantuntija päättää:

- alaisensa alle 1 v palvelussuhteeseen valinnasta,
- oppilaan erityisen tuen päätöksestä,
- oppilaan erityisistä opetusjärjestelyistä,
- oppilaan koulunkäyntioikeuden myöntämisestä yhtä vuotta säädettyä myöhemmin,
- luvan myöntämisestä aloittaa koulunkäyntinsä vuotta säädettyä aikaisemmin sekä
- pidennettyyn oppivelvollisuuteen siirtymisestä,
- oppivelvollisuuden laajenemiseen liittyvästä opiskelupaikan osoittamisesta kuntaohjaajan esityksestä,
- oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä huoltajan hakemuksesta ja kuntaohjaajan esityksestä, pl. lukio sekä
- 17-vuotiaan, ilman perusopetuksen päättötodistusta olevan oppilaan oppilasmaahan osoittamisesta lasten perusopetuksessa.

3.4. Opetuksen asiantuntija

Opetuksen asiantuntija päättää:

- perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaaksiotosta,
- esi- ja perusopetuksen oppilaiden kuljetusten ja kuljetusavustusten myöntämisestä lautakunnan päättämien perusteiden mukaisesti,
- oppilaiden ottamisesta aamu- ja iltapäivätoimintaan sekä
- tulosalueelle kohdistuvien tutkimuslupien myöntämisestä.

3.5. Koordinoiva oppilaanohjaaja

Koordinoiva oppilaanohjaaja toimii oppivelvollisuuslain määrittelemänä kuntaohjaajana.

3.6. Lukion rehtori

Lukion rehtori päättää yksikkönsä osalta:

- lukion opiskelijavalinnasta,
- muualla suoritettujen opintojen hyväksilukemisesta,
- oman koulunsa erikoisluokkien oppilaaksi ottamisesta kasvatus- ja sivistyslautakunnan hyväksymien ehtojen mukaisesti,
- luvan myöntämisestä valitun aineen tai oppimäärän vaihtamiseen toiseksi,
- opetuksen julkisuuden rajoittamisesta,
- hakemuksesta lisäajan myöntämisestä opintoihin ja oppivelvollisen oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä,

- hakemuksesta opiskelun väliaikaisesta keskeyttämisestä,
- opiskelijan yli 14 päivää ja alle kuukauden kestävästä opintoista poissaolosta,
- opiskelijan eronneeksi toteamisesta,
- kirjallisen varoituksen antamisesta opiskelijalle,
- opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta, tai oman oppilaitoksen oppivelvollisen erottamisesta enintään kolmeksi kuukaudeksi,
- koulutuksesta pidättämisestä rikostutkimuksen ajaksi
- päättö- ja erotodistuksen ja oppimäärän suorittamista osoittavan todistuksen antamisesta opiskelijalle,
- tutkivasta opettajasta muun kuin koulun opiskelijan suorittaessa erityisessä tutkinnossa lukion oppimäärää tai osaa siitä,
- opiskelijan opetuksen järjestämisestä poikkeuksellisesti,
- luvasta suorittaa opintoja opetukseen osallistumatta,
- oikeudesta oppivelvollisuuslain mukaisen opiskelun maksuttomuuden pidentymisestä,
- opetussuunnitelmasta, koulun lukuvuosisuunnitelmasta ja lukuvuoden opetuksen järjestelyistä ilmoittamisesta huoltajalle,
- opetusharjoittelijan ottamisesta,
- opiskelijakunnan ohjaajana toimivan opettajan ja hänen sijaisensa määräämisestä,
- tarvittaessa opiskelijakunnan ja kerhojen sääntöjen vahvistamisesta,
- stipendien ja muiden apurahojen jaosta, mikäli rahastojen säännöissä tai lahjakirjassa ei toisin määrätä,
- oman yksikkönsä poistettavan irtaimen omaisuuden siirtämisestä, käytöstä poistamisesta ja poistetun omaisuuden myynnistä,
- alaisensa henkilöstön valinnasta,
- lukion tilojen vuokraamisesta,
- kotimaahan ja ulkomaille suuntautuvista leirikouluista ja opintoretkestä,
- häiriötilanteen operatiivisen turvallisuusvastuun määrittelystä rehtorin ja vara-/apulaisrehtorin poissa ollessa (kirjataan turvallisuuskansioon) sekä
- yksikkönsä alle 60 000 €:n yksittäisestä hankintapäätöksestä.

3.7. Perusopetuksen rehtori

Perusopetuksen rehtori päättää yksikkönsä osalta:

- opetuksen julkisuuden rajoittamisesta,
- luvan myöntämisestä oppilaalle tilapäiseen poissaoloon yli 14 päivää tai pidemmäksi ajaksi huoltajan anomuksesta,
- oppilaaksiotosta pois lukien erityisen tuen oppilaat ja 1 ja 7-luokille siirtyvät oppilaat,
- toissijaisesta oppilaaksiotosta lautakunnan päättämien perusteiden mukaisesti (lukuun ottamatta erityisen tuen ja vieraan kunnan oppilaita),
- oman koulunsa erikoisluokkien oppilaaksi ottamisesta lautakunnan hyväksymien ehtojen mukaisesti,

- luvan myöntämisestä valitun aineen tai oppimäärän vaihtamiseen toiseksi perusopetuksen vuosiluokilla 7 - 9,
- kirjallisen varoituksen antamisesta oppilaalle,
- päättö- ja erotodistuksen ja oppimäärän suorittamista osoittavan todistuksen antamisesta oppilaalle,
- tutkivasta opettajasta muun kuin koulun oppilaan suorittaessa erityisessä tutkinnossa perusopetuksen oppimäärää tai osaa siitä,
- opetusharjoittelijan ottamisesta,
- opetussuunnitelmasta, koulun lukuvuosisuunnitelmasta ja lukuvuoden opetuksen järjestelyistä ilmoittamisesta huoltajalle,
- oppilaskunnan ohjaajana toimivan opettajan ja hänen sijaisensa määräämisestä,
- tarvittaessa oppilaskunnan ja kerhojen sääntöjen vahvistamisesta,
- stipendien ja muiden apurahojen jaosta, mikäli rahastojen säännöissä tai lahjakirjassa ei toisin määrätä,
- kotimaahan suuntautuvista leirikouluista ja opintoretkestä,
- oman yksikkönsä poistettavan irtaimen omaisuuden siirtämisestä, käytöstä poistamisesta ja poistetun omaisuuden myynnistä,
- alaisensa henkilöstön valinnasta,
- koulun tilojen vuokraamisesta,
- tilapäisen (alle 2 kuukautta) koulukuljetuksen myöntämisestä oppilaan fyysisen vamman tms. seurauksena,
- häiriötilanteen operatiivisen turvallisuusvastuun määrittelystä rehtorin ja vara-/apulaisrehtorin poissa ollessa (kirjataan turvallisuuskansioon)
- koulupäivän keskeyttämisestä oppimisympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden häiriötilanteissa sekä
- yksikkönsä alle 10 000 €:n yksittäisestä hankintapäätöksestä.

3.8. Varhaiskasvatuspäällikkö

Sen lisäksi, mitä hallintosäännössä on määrätty, varhaiskasvatuspäällikkö päättää varhaiskasvatus -tulosalueen osalta seuraavista asioista:

- tehostetun ja erityisen tuen päätöksistä varhaiskasvatuksessa
- esioppilaan erityisestä tuesta pois lukien pidennetyn oppivelvollisuuden päätös
- vieraspaikkakuntalaisen lapsen ottamisesta varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen,
- maksusitoumuksen myöntämisestä toisen kunnan järjestämään varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen,
- asiakaskohtaisen asiakasmaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä,
- ryhmäkoon pienentämisestä erityistä tukea tarvitsevien lasten osalta,
- avustajien sijoituspaikoista toimintakausittain sekä
- yksikkönsä alle 60 000 €:n yksittäisestä hankintapäätöksestä.

3.9. Varhaiskasvatuksen asiantuntija

Varhaiskasvatuksen asiantuntijan toimivaltaan kuuluu:

- päättää yksityisen päivähoidon tuen myöntämisestä lautakunnan vahvistamien perusteiden osin, kun Kansaneläkelaitos ei päätöstä tee kunnan tekemän sopimuksen mukaan,
- päättää esiopetusoppilaan ottamisesta ja sijoittamisesta yksityisen palveluntuottajan järjestämään esiopetukseen,
- vastata varhaiskasvatuksen yksityisten palveluntuottajien valvonnasta sekä
- myöntää tulosalueelle kohdistuvat tutkimusluvut.

3.10. Päiväkodin johtaja

Päiväkodin johtaja päättää:

- lapsen ottamisesta varhaiskasvatukseen,
- esioppilaan ottamisesta Mäntsälän kunnan päiväkodeissa järjestettävään esiopetukseen,
- luvan myöntämisestä esioppilaalle tilapäiseen poissaoloon yli 14 päivää tai pidemmäksi ajaksi huoltajan anomuksesta,
- kunnallisen perhepäivähoidon korotetun kustannuskorvauksen myöntämisestä Suomen Kuntaliiton yleisperiaatteiden ja kunnan soveltamisohjeen mukaisesti,
- varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaisista maksuista, joihin ei sisälly harkintavaltaa,
- alaisensa henkilöstön valinnasta
- päiväkodin tilojen vuokraamisesta,
- oman yksikkönsä poistettavan irtaimen omaisuuden siirtämisestä, käytöstä poistamisesta ja poistetun omaisuuden myynnistä sekä
- yksikkönsä alle 10 000 €:n yksittäisestä hankintapäätöksestä.

3.11. Hyvinvointipäällikkö

Sen lisäksi, mitä hallintosäännössä on määrätty, hyvinvointipäällikkö päättää elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi -tulosalueen osalta seuraavista asioista:

- vapaa-aikapalveluja koskevat asiat, joita ei ole säädetty lautakunnan päätettäväksi,
- nuorisopalveluiden kohdeavustusten myöntämisestä sekä
- tulosalueensa alle 60 000 €:n yksittäisestä hankintapäätöksestä.

3.12. Liikuntasihteeri

Liikuntasihteeri päättää:

- Monitoimitalon ja muiden liikuntapaikkojen, lukuun ottamatta kouluja ja päiväkoteja, iltakäyttövuoroista sekä
- Riihenmäen yhtenäiskoulun yksittäisistä tapahtumista ja niihin liittyvistä käytännöistä

3.13. Kansalaisopiston rehtori

Kansalaisopiston rehtori päättää:

- aikuiskoulutusta koskevista asioista, joita ei ole määrätty lautakunnan päätettäväksi,
- muualla suoritettujen taiteen perusopintojen hyväksi lukemisesta,
- taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opintojen suoritusten viemisestä Koski-tietovarantoon suostumuksensa antaneiden oppilaiden osalta,
- ostopalveluista sekä avoimen yliopiston opistokohtaisista maksuista ja opiston kurssimaksuista,
- oman yksikkönsä poistettavan irtaimen omaisuuden siirtämisestä, käytöstä poistamisesta ja poistetun omaisuuden myynnistä,
- kansalaisopiston tilojen vuokraamisesta,
- alaisensa henkilöstön valinnasta,
- tulosityksikkönsä kohdistuvista tutkimusluvista sekä
- yksikkönsä alle 60 000 €:n yksittäisestä hankintapäätöksestä.

3.14. Kirjastopalvelujohtaja

Kirjastopalvelujohtaja päättää:

- kirjaston käyttäjän asettamisesta määräaikaiseen lainaus- ja käyttökieltoon,
- kirjaston maksuista,
- kirjastopalveluja koskevista asioista, joita ei ole määrätty lautakunnan päätettäväksi,
- oman yksikkönsä poistettavan irtaimen omaisuuden siirtämisestä, käytöstä poistamisesta ja poistetun omaisuuden myynnistä,
- kirjaston tilojen vuokraamisesta,
- alaisensa henkilöstön valinnasta,
- tulosityksikkönsä kohdistuvista tutkimusluvista sekä
- yksikkönsä alle 60 000 €:n yksittäisestä hankintapäätöksestä.

4. Vaikuttamistoimielimet

4.1. Ikäihmisten neuvosto

Ikäihmisten neuvoston tehtävistä on säädetty kuntalain 27 §:ssä. Mäntsälän Ikäihmisten neuvosto on Mäntsälän ja Pornaisten kuntien eläkeläisjärjestöjen yhteistyöelin, jonka tehtävänä on seurata ikääntyneen väestön hyvinvointia ja iäkkäille suunnattujen palveluiden toteutumista, sekä antaa lausuntoja havaittujen epäkohtien korjaamiseen.

4.2. Vammaisneuvosto

Vammaisneuvosto on kuntalain 22 §:n mukainen vaikuttamistoimielin, joka kunnanhallituksen on asetettava vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Vammaisilla henkilöillä sekä heidän omaisillaan ja järjestöillään tulee olla vammaisneuvostossa riittävä edustus.

4.3. Nuorisovaltuusto

Mäntsälän nuorisovaltuusto edustaa kunnan nuoria kunnallisessa päätöksenteossa. Demokraattisesti valitun vaikuttajaryhmän tehtävänä on tuoda nuorten ääni kuuluviin, ottaa kantaa ajankohtaisiin asioihin sekä tehdä aloitteita ja kannanottoja.

Nuorisovaltuuston tarkoituksena on myös tiedottaa nuoria kunnan päättäjien toiminnasta sekä auttaa nuoria löytämään keinoja vaikuttaa. Nuorisovaltuuston tehtävistä on säädetty kuntalain 26 §:ssä.

4.4. Lapsi- ja perheasiainneuvosto

Mäntsälän lapsi- ja perheasiainneuvosto on kunnanhallituksen nimeämä kunnan ja sen alueella toimivien lasten ja lapsiperheiden asioissa toimivien järjestöjen ja tahojen, lasten vanhempien edustajien sekä viranomaisten yhteistyöelin, jossa on tasapuolisesti edustajia Mäntsälän eri alueilta.

Lapsi- ja perheasiainneuvosto edistää mäntsäläläisten lasten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin toteutumista ja yhteisöllisyyttä sekä kehittää olemassa olevia ja uusia palveluja ja toimintoja.

5. Muut järjestelyt

5.1. Ostopalvelut

Taiteen perusopetuksen laajaan oppimäärään kuuluva musiikkikoulutus ostetaan Porvoonseudun musiikkiopistolta:

Palvelualuejohtaja päättää talousarviomäärärahan puitteissa musiikkikoulutuksen oppilaspaikkojen määrästä.

Vaativaa erityisopetusta, maahanmuuttajaopetusta ja ruotsinkielistä opetusta ostetaan erillisin sopimuksin tarvittaessa muista kunnista.

Opetuspäällikkö päättää yksittäistä oppilasta koskevat ostosopimukset.

5.2. Myyntipalvelut

Mäntsälän kansalaisopisto järjestää opetusta Pornaisten ja Pukkilan kunnissa.

6. Voimaantulo

Tämä toimintasääntö tulee voimaan 6.7.2023.